

TAPOLCZAI LAPOK

BADACSONY-, BALATONFÜRED—CSOPAK- ÉS A BALATONI BORVIDÉK ÉRDEKEIT SZOLGÁLÓ UJSÁG

Előfizetési árak: egész évre P 10.—, fél évre P 5.—, negyed évre P 2.50.
Hónapról-hónapra P 12.—, két évre P 6.—.
Külföldi előfizetőknek külső árat számítunk.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON REGGEL

Felolvasó szerkesztő és kiadó: BOTÁR ÁRPÁD

B Magyar Televízió hirtelen badacsonyvildáit és tapolczi rádiót. * Telefon: 84.
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Tapolca, Székház-székház-út 8. szám

XLVII. évfolyam

Tapolca, 1941 november 8.

45. szám

A hosszú háború

Lehetőségét nyíltan föltárta Mussolini az olasz közvélemény előtt. Mindig meszebb terjed a háború tüze, s ez természetesen időben is meghosszabbodást jelent. Terveznek kaukázusi olajforrások, India, Afrika természeti kincsei, amelyek nélkül nincs Európában önálló gazdasági élet. Eme élethez eléréséhez idő kell. Közben az amerikai kontinensek és Kína is mind érezhetőbben vesz részt a két európai népcsoport küzdelmében. Ezért készítette elő az olasz közvéleményt a Duce a hosszú háborúra.

Most Göbbels német propagandaminiszter célja a háború időtartamának eltolására. A Reich című lapban megjelent cikkében nemcsak a német közönséget, hanem az egész kontinens közvéleményét is meg akarja győzni érveinek és következtetéseinek helyességéről.

Mikor és hogyan? — ezt a sokatmondó címet hordja a cikk. Bevezetőül Göbbels visszapillant a második világháború kiindulására, az akkori politikai helyzetre, majd így folytatja:

— A sors ugyan keményen és kéréllhetetlenül próbára tesz bennünket, de jószándékkal van irántunk. Olyan döntésekre kényszerít minket, amelyeket az ellenség látszólagos engedékenysége esetén talán sohasem hoztunk volna meg és amely engedékenység később halálos fenyegetéssé vált volna mifelénk. Földre szűnik legelőnk kérdései vetődtek fel és nem tűnnek többé halasztást. Európának döntenie kell, hogy élni akar-e vagy károsba süllyedni.

— A Birodalom, Olaszország és a velük szövetséges hatalmak számára ezzel kapcsolatban az az egyedülálló alkalom kínálkozik, hogy az új európai rendet vezető szerepben valósítsák meg. Ezzel kontinensünkön olyan lehetőség előtt állunk, amilyen a történelemben még nem fordult elő. Többről van tehát szó, mint csupán területi egyenlenségek megszüntetéséről. Minden kockán forog.

— Sokkal fontosabb annál a kérdésnél, hogy mikor ér véget ez a háború, az a kérdés, hogy hogyan ér véget. Ha megnyerjük, mindent megnyertünk: a nyersanyagok szabadságát, az élelmezés szabadságát, életteret, államunk szociális újjáalakításának alapjait és lehetőséget arra, hogy a hatalmatok végrehajtói rendszeresen nem jól jelöljük ki és azzal a legtöbb résztvevő megelégszik, hogy a gyűlölet megjeljen, de a határozatok végrehajtását, a tevékeny, aktív közreműködést már nem tekintli szívügyének.

A dunántúli lélek alaptermészete, a nyugodt szemlélődés túltengése, a más bájja iránti közömbösség, a kényelemszeretet, az összefogás szükségének hiánya az oka, hogy a badacsonyi borvidék a mai tepsedő, mervedelt helyzetben van és a régi diesség emlékei élszökőkút. A mai alázatos tisztelettel teljes világban gyűlölni és banketelni, ünnepeket és ezzel az intézkedésre hivatott kormányférfiakban is a teljes rend és megelégedettség hamis látszatát kelteni, azt tudjuk, de komoly, őszinte, a tekintélytisztelőket sem sértő, de önértékes és tárgyilagos fellépésre öns érdekü szempontokból már alig akad vállalkozó.

Befejezőül dr. Göbbels a következőket írja:

— Rossz néven vehetjük-e a sorstól, hogy az utolsó nagy diadal előtt még egy utolsó kemény próba elé állít bennünket? Hitte-e valaki, hogy egy kontinens újjárendezésének történelmi feladata könnyen és csaknem megszólalatlanság essék önkébe? A történelem semmit sem ad ajándékba, mindent csak felkínál. Aki nem nyúl utána és nem tartja szilárdan a kezében, mindent elveszít.

— Népünk létharca a végső odaadást, erőfeszítést és készséget követeli tőlünk. De bármily nehéz legyen is az egyes em-

Egyesület vagy hegyközségi tanács!

Válasz dr. K. jegyzésü hozzászólására

Több mint husz éve résztveszek különféle szövetségi és gazdalmagokban. Ha visszagondolok az elmúlt évekre, sok jó és helyes határozat született meg, de azok mind papíron maradtak.

Igy vagyunk a hegyközségi törvény végrehajtásával is. Az országban mindenütt megalakultak, sőt eredményesen működnek is már nemesak a hegyközségek, hanem a hegyközségi tanácsok is.

Mint a Szőlősgazdák Orsz. Egyesülete választmányának tagja, érintkezésben vagyok a szőlősgazdatiszadalmi képviselőivel és elszorult lélekkel hallom az ország legkülönbözőbb szőlővidékein a hegyközségek és tanácsok eredményes működését, látom az összefogás és a komoly munka eredményét.

A badacsonyi borvidék azonban hallgat, mintha itt minden rendben volna és nem lenne szükségünk erős és agilis érdekképviseletre helyi szervekre.

Nem egyszer történt velem, hogy választmányi üléseken, mikor egyes sérelmeket tártam fel, éreznem kellett, hogy egyedül állok, nem hivatkozhatom a szőlősgazdatiszadalmi határozataira, nem érzem magam mögött a vidék céltudatos állásfoglalását, mint érzik más választmányi tagok, akik hegyközségeik, egyesületeik határozatát tolmácsolják és annak az Orsz. Egyesület általi támogatását kérik.

Papíron régóta megalakult hegyközségeink sem fejtenek ki eredményes munkát. Egész tevékenységük a jelenben a régi keretek jól-rosszul való fenntartása, vagy a hegypásztorok útján a szőlők őrzésében és a szüret előtt a hegyi utak többé-kevésbé gyors, de rövidéletű helyreállításában megélnek. Semmi olyan tevékenységet nem fejtenek ki, mely a hegyközségi törvény alapján a termelés előbbrevitelét, a védekezési eljárások rendszeressé tételét, szóval a haladás és az okos szőlőgazdálkodást szolgálja.

Egyes világosan látó férfiak egyedülálló, sokszor meddő és az összefogás hiányában sokszor eredménytelen harca vidékünkön minden kezdeményezés.

A gyűlésekig még csak eljutunk, de a komoly akarat mindig hiányzik, hogy a kitűzött célokot csak meg is közelítsük, mert a határozatok végrehajtói rendszeresen nem jól jelöljük ki és azzal a legtöbb résztvevő megelégszik, hogy a gyűlölet megjeljen, de a határozatok végrehajtását, a tevékeny, aktív közreműködést már nem tekintli szívügyének.

A dunántúli lélek alaptermészete, a nyugodt szemlélődés túltengése, a más bájja iránti közömbösség, a kényelemszeretet, az összefogás szükségének hiánya az oka, hogy a badacsonyi borvidék a mai tepsedő, mervedelt helyzetben van és a régi diesség emlékei élszökőkút.

A mai alázatos tisztelettel teljes világban gyűlölni és banketelni, ünnepeket és ezzel az intézkedésre hivatott kormányférfiakban is a teljes rend és megelégedettség hamis látszatát kelteni, azt tudjuk, de komoly, őszinte, a tekintélytisztelőket sem sértő, de önértékes és tárgyilagos fellépésre öns érdekü szempontokból már alig akad vállalkozó.

ber sorsa, csupán maga mellé kell pillantania, hogy fölfedezzen valakit, akinél még súlyosabb a helyzete. Ne kérdezzük: mikor érkezik el a győzelem, hanem inkább gondoskodjunk arról, hogy megérkezzen. Akkor egy napon eljön az óra,

A cél szentesíti az eszközt, de a cél csak úgy lehet elérni, ha szervezett erő áll a vezetők mögött. A szervezkedés tehát szükség van még akkor is, ha holnap megindul vidékünkön a hegyközségi tanács működése, mert igen sok az elvégzendő munka, nagyon el vagyunk maradvam más tevékenyebb és erősebb közszellemű szőlővidékek gazdaközönsége mögött. Keltsük tehát életre a mély téli álomban szunnyadó és szintén a mi bűnös mulasztásunk folytán nem működő Tapolca-vidéki Gazdakört. Remélem így lesz, én ott leszek.

Révfülp, 1941. november 2.
dálnoki dr. Miklós Aladár

Dr. Miklós Aladár szőlőbirtokos cikkei a gazdaközvéleményt foglalkoztatják. Mint mikor követ dobnak a vízbe, széles körben tovább gyűrűzik az. De ennél több kell hogy eredménye legyen. Meg kell teremteni azt a szőlősgazdaérdekképviseletet, mely az összeség érdekében eslekedezik.

Evek óta a Járási Mezőgazdasági Bizottság töltötte be ezt a szerepet, illetve pótolta a szőlősgazda érdekképviseletet. Munkásságát sok alkalommal sikerrel végezte. Gróf Esterházy János elnöknek, Vrana Lajos kamarai intézőnek sok köszönettel tartoznak a szőlősgazdák. Ha mást nem említenek, mint az 1939. évi országos viszonylatban sikerült tapolcai borviszart, már akkor is jellemeztük azt a jó munkát, amit a Bizottság a szőlősgazdák érdekében végzett. Mégis egyezik az álláspontunk dr. Miklós Aladár úrval: életre kell hívni a szőlősgazdák érdekképviseletét, amely nemcsak a nevében reprezentálja borvidékünket, hanem egész munkásságát annak szenteli.

E fejtegetésünket alátámasztja a tény, hogy törvényjavaslat készül a gazdakamarák szervezetének kiépítéséről.

Utban a mezőgazdasági érdekképviseleti reform

A földművelésügyi miniszter a mezőgazdaságfejlesztő törvényjavaslat célkitűzéseit ismertető nyilatkozatában már jelezte, hogy elgondolásainak valóra váltásánál sokat vár a gazdatiszadalmi kezdeményezésétől, ugyintén a mezőgazdasági érdekképviseleti szerveinek munkásságától is. Ez utóbbiak mintegy közvetítő szerepet töltenek be a földművelésügyi kormány és a gazdák között, aminek természetesen fokozottabb jelentősége van akkor, amikor egészen új termelési ágak bevezetéséről, számos vonatkozásban az egész magyar mezőgazdasági termelés átállításáról, újjászervezéséről van szó. A gazdakamarákra, valamint a mezőgazdasági szabad érdekképviseleti szerveire vár az a feladat, hogy népszerű formában ismertessék ezeket a nagyvonalú célkitűzéseket és a milliárdos program minden egyes pontjának végrehajtásánál segítségére legyenek a földművelésügyi kormánynak. Szó van ezzel kapcsolatban arról, hogy a gazdakamarák az igazgatási teendők egy részét is ellátnak és az ő javaslatuk alapján kerülne elő a folytatás azok a

amikor a sors meghajlik előttünk és a nemzet előtt és homlokára teszi a babérszortul azoknak, akik a nemzettel küzdöttek. Akkor népünk arcának kemény vonásain előmlik majd a nagy pillanat boldogsága, amelyre ez az évszázad vár.

termelési prémiumok, amelyek a milliárdos program szerves részét alkotják.

Ebben a tevékenységükben azonban a gazdakamarák alig nélkülözhetik a szabad társuláson alapuló mezőgazdasági érdekképviseletet, amelyek ugyancsak decentralizált szervezettel rendelkeznek és részint szintén közvetlen kapcsolatokat tartanak fenn a gazdatiszadalmi. Mivel a feladatkörökét alig lehet kettősítani, célszerűnek látszik egy olyan érdekképviseleti csuszervezet megalakítása, amelynek munkásságában a törvényes érdekképviselet és a szabad társulások egyformán részt vehetnek. Mint értesülünk, e terv megvalósításáról most folynak a tárgyalások s annyi máris bizonyosnak látszik, hogy közvetlenül a mezőgazdaságfejlesztő törvény letárgyalása után a kormány újabb javaslat formájában a mezőgazdasági érdekképviselet reformjának kérdésével foglalkoztatja a törvényhozást.

Illetékes helyen hangoztatják, hogy a szabad érdekképviselet munkásságának korlátozásáról nincs szó. Eppen ellenkezőleg: ezek az érdekképviselet fokozottabb működési lehetőséghez jutnak abban a csuszervezetben, amelyet a gazdakamarák kebelében hoznak majd létre.

Hogy a készülő törvényjavaslat csupán általános felhatalmazást tartalmaz-e a mezőgazdasági érdekképviselet munkásságának egyesítésére és egy csuszervezet létesítésére, vagy pedig az annakidején hozott mezőgazdasági kamarai törvény módosítását is magában foglalja-e, e pillanatban még nem tudják. A részletkérdésekről egyébként a törvényjavaslat szövegének végleges megfogalmazása előtt a tekintetbe jövő tényezőkkel megbeszéléseket tartanak.

Befejeződtek az adó-felszólamlási bizottsági tárgyalások

Soha nagyobb kötelesség nem volt az adófizetés, mint ma, amikor a nemzet jobb jövőjét, biztonságát kell megalapoznunk: harccal és alkotó munkával. Erzi ezt mindenki és igyekszik adójával is szolgálni a nemzet érdekeit.

Adót kell fizetnünk, ami most nemesak kötelesség, hanem legteljesebb önértékünk. Aki megfellebbezi adóját, az nem a kötelességteljesítés nagyságát akarja csökkenteni, hanem az igazságos terhelemegosztás érdekében appellál. Az igazságosság vezetői az adóhatóságot is, misem bizonyítja ezt jobban, mint a tény, hogy a járás másfélvezényi jövődélem- és vagyondótot fizetője közül alig százhusz esetben történt fellebbezés. Kétségkívül ez dr. Kövály József pü. titkár, előadó érdeme, aki hat éven át megismerte az adózók körülményeit és ennek alapján munkálta ki emelással és leszállítással az adókat.

A fellebbezési tárgyalások nem is tartottak ezidén sokáig, hétfőn kezdte meg a bizottság vitéz Pallygy Dezső ny. tábornok elnöklésével tárgyalásait és szerdán már be is fejezte. A tapolcai és 76 vidéki adózó ügyét intézték el. Szerdán a tárgyaláson megjelent dr. Kohánszky Jenő Béla pü. főtanácsos, m. kir. pénzügyigazgató, aki bizonyos megelégedéssel állapította meg a tárgyalások szép menetét. Akiknek adóját a bizottság fel-emelte, megnyugodtak, akiket méltányos esetekben leszállítottak, hálásan látták a bizottság igazságosságát.

Nagy szó ez, ha meggondoljuk, hogy járásunkban mintegy 19.000 adózó van és milyen nehéz esztendő állnak mögöttünk.

Adakozások az Országzászlóra és a Hősök Fáira

Az elkészült emlékművekre a nagyközönség és a közületek dícséretreméltó adozatkésztséggel nyújtották adományait. A Hősök Fái folyószámlája az alább nyugtatott összegeket is beleszámítva, mintegy 80 pengő felesleggel zárult, mely összeget a kerítésre tartalékolják.

Az Országzászló kiadásaira még mintegy 400 pengő összeg hiányzik. Hisszük, hogy a még ezután beküldött adományok ezt az összeget is teljes egészében fedezik. Amennyiben itt is felesleggel zárulnának a befizetések, azt az összeget is a kerítésalpra tartalékolják.

A Hősök Fára újabban befolyt adományok: Körmeny Pálné (két hősi halottja emlékére) 6 P 40, Pál József és Palotay Ferenc 3 P 20 fillér—3 P 20 fillért. Erre az alapra új befizetés már nem teljesíthető.

Az Országzászlóra újabban befolyt adományok: Egyéniek: dr. Maróthy Károly 20, Bányi Rezső, Güns Rezső, Kail Gusztáv, v. Mészáros Gyula, Pauk József, Steiner Imre 10—10, Jung Adámné, Kiss István esperes, Kovács Gyula keresk., Róbert Pál, Szívós József, Szücs Vilmos

5—5, v. Hatvani János 4, Domaniczky Sándor, Liebermann Jenő 3—3, Kovács Lajos kertész 2, Bóday Lajos és Krammer Károly 1—1 pengőt.

Közületek: Járási Ipartestület 54 P 32 fill., Reptér gondnokság 36 P 50 fill., Róm. kat. elemi leányiskola növendéi és tanulói 25 P 30 fill., Levente Egyesület (II—III. koresop.) 23 P 42 fill., Róm. kat. el. fiúiskola tanulói 16 P 90 fill., Erzsébet kórház tisztviselői 14 P 70 fill., Tapolcai Téglagyár 10 P. Kir. Járásbírói szövetkezet 8 P 74 fill., Róm. kat. fiúisk. tan-testület 8 P. M. kir. honvédt. pság 4 P 80 fill., Osztálymérnökség tiszt. és alt. kara 7 P 50 fill., Izr. elemi iskola, Ker. Társaskör, Róm. kat. egyházközség 5—5 pengőt.

Fenti adományokat és a már nyugtatottakat a leghálásabban köszöni a közönségi elöljáróság.

Újból is kérjük mindazokat, akik még hozzájárulásukat felajánlani óhajtanák, szíveskedjenek azokal a tapolcai Hitel- és Szövetkezeti pénztárába akár személyesen, akár az 51.288. számú befizetési lapon (csekken) eljuttatni.

Munkások megbecsülése

Törvényekkel rendezték a munkaadók és munkavállalók egymás iránti köteleseit. A jogokat, a bért és igényeket — mindent paragrafusokkal szabályoztak. Csak egy nemes benne a törvényekben, ami a munkaadó és munkás viszonyában a legfontosabb körülmény: a kölcsönös szeretet és becsülés. A munkaadónak azt kell gondolnia, hogy a munkás lényegileg társa a vállalkozásban; a munkásnak pedig meg kell arról győződnie, hogy nem a gazdának, hanem vele dolgozik. Ebből a lelkeségből születhetik csak az összhang, amely a sikeres munka feltétele, s amelynek eredménye azután a késő öregségig tartó alkalmazás.

A földművelésügyi miniszter elismerő okleveleket s jutalmakat oszt ki olyan gazdasági munkások között, akik egy helyen hosszabb időn át dolgoztak a gazda iránti hűséggel, a munka iránti töretlen odaadással. Evről évre olvasunk ilyen kiténtetett gazdasági eselédekről. E sorban már többször szerepeltek vidékünk-ről munkások. Ezidén ketten részesültek

jutalomban és elismerésben.

Október 13-án Mihályffy Gábor zalahalápi, ódorögdpusztai lakos, gazdasági eselédnek nyújtotta át dr. Fehér János főszolgabíró, a zalahalápi községbíró lakásán, a földművelésügyi miniszter elismerő oklevelét és 80 pengő jutalmat. November 4-én pedig a tapolcai főszolgabíró Sáfár Ferenc volt gazdasági eselédnek, jelenleg balatonederesi lakosnak nyújtotta át dr. Fehér János a földművelésügyi miniszter elismerő oklevelét és ugyancsak 80 pengő jutalmat.

Mindkét alkalommal a kiténtetetteket példaképpen állította a járás főszolgabírája a többi munkások elé és az ünnepélyen megjelentek előtt méltatta a kötelességteljesítés érényét, amelyre oly nagy szüksége van most hazánkknak. Adjon az Isten — mondotta — minél több ilyen munkást a hazának, akik hűséggel állnak posztukon és lelkiismeretesen végzik munkájukat.

A munkások könnyes szemmel mondtak köszönetet a kiténtetésért.

Herbert Tichy: ALASZKA

Nem is olyan régen még esodálatos kalandok, aranyások mozgalmas életének, minden veszéllyel bátran szembenéző prémvadászoknak hazája volt az észak-amerikai kontinensnek ez a nagy félszigete. Itt nyult át egy időre az orosz óriás keze Amerika földjére, hogy azután néhány millió dollárért az Egyesült Államok szerezze meg Alaszkát. Akkor azt hitték, Oroszország nagyszerű üzletet kötött, amikor ezt a szinte értéktelen földdarabot esengő amerikai aranyért cserélte el és az Egyesült Államokban is sokáig úgy érezték, kölöncöt vettek a nyakukba ezzel a nagyon is kétesértékű új esillaggal, az Államok lobogóján.

Most pedig? Alaszka Kanadával együtt a jövő birodalma. Az emberek, akik valamikor a kódos törtélelem előtti időben a meleg éghajlat alól kezdtek lassan-lassan északra vándorolni, most eljutottak a sarkkörhöz és a technika vívmányai életlehetőséget teremtettek számunkra ott, ahol nem is olyan régen még csak néhány eselánt kalandor lézengelt a járhatatlan öserdőkben. Először az arany esábitotta oda az embereket, azután a repülőgép összekapcsolta ezt az országot a világtérkép fontos pontjaival és ma a kontinensnek közti légiforgalomnak legfontosabb átszálló állomása egy alaszka kisváros.

Ezt a sokrétű, színes, pompás földet írja le Tichy.

Vérbeli író és újságíró, aki meglátja mindazt, ami olvasóját érdekli és azt elevenen, érdekesen és mulatságosan írja le és amit leírni szavakkal nem tudott, arról művészi fényképekben számol be. Fiataloknak és felnőtteknek, akiket érdekel távoli országok élete, egyformán kedves olvasmánya lesz Tichynek Alaszkája.

Uj könyvek

A FRIMONT-PALOTA

— Tabéry Géza regénye —

Nagyváradi szülötte Tabéry Géza s mind a mai napig nagyváradi újságíró. Minden ízében éri ennek a különös városnak az életét. Nagyváradi nyugat felé, síkságra néz s a szabadon járó szelek néha olyan nyugati magvakat is elsodornak hozzá, amelyek elszálltak Pest feje fölött. De keletre töleombok dombok húzódnak, a dombok hamarosan sziklás, szakadékos hegyekké nőnek — Erdély útja, a Királyhágó, mines messze Váradtól. Váradnak ezért volt és van kettős arca.

Ezt a kettős arcot rajzolja meg regényében Tabéry. Két tengelye, két hőse van a regénynek: Beóthy ödön, Bihar-ország megyegyűlésének kiemelkedő alakja, Bihar országgyűlési követe — és patvaristája, Kuthy Lajos, a szegény lélekész fia, akiből egy időre Magyarország legnépszerűbb írójá lett.

Tabéry regénye olyan hatást tesz az olvasóra, mint egy szonáta-létel, amelyben két téma küzd egymással. Az egyik komoly, széles, minden hangja mélyről jön, modulációi sem játékosak, ugyanazt a komoly mondanivalót aprózzák fel. A másik heves, izgatott, szaggatott s egy-egy disszonancia mintha a zeneszerző gyonyolódását, keserű iróniáját akarná kifejezni. A két téma váltakozik, néha összeolvad, a küzdelemben hol egyik, hol másik tűnik fel erősebbnek: végül aztán a komoly, tragikus téma győz, hirdetővén a férfias hűségnek, az eszmékhez való ragaszkodásnak diadalát bukáson, üldöztetésen és halálon.

Benedek Marcell

Az első hó

A napokon át tartó esős idő után esütőkkel reggelre havat kaptunk. Téliapó leadta névjegyéet. A szeles esővel jött hó hamar eltűnt utcáinkról; péntek reggelre már csak a hegyek koronái öltöztek fehérbe.

Az őszi vetést mielőbb be kell fejezni

Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter felhívja a gazdákat, hogy az őszi vetési munkákat a legnagyobb eréllyel folytassák és mielőbb fejezzék be, még mielőtt az időjárás esetleg ezt meg nem akadályozza. Ez hazafias kötelesség is, mert háborubban élünk és az ország szükségleteit csak a termelés megfelelő fokozásával biztosíthatjuk.

Az ország kenyérgabona-szükségletét a jövő évben is feltétlenül biztosítanunk kell és ezért kötelessége minden gazdának, hogy az őszi vetést rendszeren, a kellő időben elvégezze.

Elment

Nem rég éberem vigyázta a határt. Vidáman harcolt békával, egérrel. Örült, ha meleg volt a napsugár. S szolgálva kérte az ebédet. Fürgén hozta a követ a porból. Egy darabka volt a multból... Szeretett; hálás volt, hű volt. S csak akkor mart, ha kellett. Csak kutya volt szegényke. Es nem ember...

Pécs Gyuláné

Magyar asszonyok. Azokról a magyar asszonyokról szólnak ezek a sorok, akik aggódva várják a keleti haretérről érkező gyengéd sorokat; Istenbe vetett erős hittel várják a boldogabb holnapot, s óhajtván és gondterhelten küzdenek az otthon fennmaradásáért. Nem könnyű a feladatuk, mert a nemzet nélkülözések és háborús megpróbáltatások útjára lépett a jövődöntő. Azért a boldogabb jövődöntőért, amelyről minden anyaszív álmodozik s amiért a magyar anya boldog megadás-sal vállalja a kemény küzdelmet igénylő jelent az új nemzedékért. Minden nélkülözést hősi lélekkel visel családjának megmaradásáért. Odakinn pedig apa, testvér és fú ezer veszéllyel dacol, hogy az elhagyott család igazi támaszát jelentő édesanyját, feleségeket és gondozásukra bizott kisényeket megvédelmezzék. A védelem a haretéren erős karjaikon, itthon a családban a magyar asszonyok lelki értekin és helytállásán mulik. A magyar nő önfeláldozásának azonban ki kell lépni a szűk családi körből. A szellemi harcot keményen kell állniok a nagy családnak, a nemzetnek érdekében is. Tudniok kell, hogy minden tulzoltan képviselt családi érdek a másik család rovására érvényesülhet csak. Minden elégedettség és viszályhintés a nemzeti nagy eseládnak van ártalmára. Régi magyar asszonyok utódaik érdekében már annyiszor vállalták a lemondás és igénytelenség önmegtartó útját. A mostaniak sem maradhatnak mögötte a nagyasszonyok hősi példájának. Legyenek hát kisigényűek és ezt a tudatos igénytelenséget ültessék át gyermekeik lelkebe is. Fokozzák azokban a bátorság, hűség és állhatatosság nemzet-femtmartó érényét. Tanítsák gyermekeiket vasfegyelmre és engedelmségre és e tekintetben járjanak maguk elől jó példával. Ha pedig úgy érezik, hogy gyenge vállait felsebezte már a vergődő küzdelem keresztje, vessenek gondolatban egy pillantást a felzótott esatarterekre, ahol férfaink, köztük hozzátartozóink is, sárban és hidegben, ezer halállal néznek szembe és harcolván küzdenek ugyanazért a magyar boldogulásért.

Milhoffer Nándor Elemér m. kir. földmiv. min. engedélyes
ingatlanforgalmi iroda.
Közvetít: telket, villát, bérházat és mindennemű ingatlant.
Gyors, eredményes lebonyolítás!
Tapolca Szentháromság-tér 9. Emelet

77. JÓTEKONYCELU M. KIR. ALLAMI SORSJÁTEK

Főnyeremény 40.000 a. P.
24.000 nyeremény

348.000 aranypengő értékben

NYEREMÉNYEK:

20.000 ar. P.

10.000 ar. P.

2-szer 5.000 ar. P.

4-szer 2.500 ar. P.

6-szer 2.000 ar. P.

29-szer 1.000 ar. P.

és még számos nagyobb és kisebb nyeremény, melyeket mind készpénzben fizetnek ki.

Huzás december 4-én

SORSJEGYÁRAK:

Egész: ar. P. 3.— Fél: ar. P. 1.50

Kapható minden osztálysorsjegytől főárusítónál, valamint az összes dohánytözsdeknél.

A mozi

e heti műsorára — november 12—13-án szerda—esütörtökön — kiténtette *Leslie* Isten nevében című világhírű regénye nyomán készült filmet. Páris vadonában amelynek hőse a katolikus pap, aki a megye hittérítőnek — Párisba. Nem exotikus országba, hanem a nyomortanyákba, ahol szegénység, tudatlanság, a vallás nem ismerése, iszákosság valóságos pogánytérmetelt a művelt keresztény világ közepe. Első megjelenése a vískök sikátorában óriási ellenhatást vált ki. Kigunyolják, fenyegetik, megdöbölják a zavaros forradalmi agitációk zsákmányul esett suhanok gonosz esimnyelkék zaklatják, de a fiatal pap rendületlenül kitart.

Gyönyörű jeleneteknek vagyunk tanúi az evangéliumi jóság győz az elvadultsá fölött. Az egész pogány környék lelkileg megváltozik. Csökken a durvaság, tesben léleken tisztábbak lettek az emberek s mikor Páris bibornok-érseke eljön, megfelszentelje a kis barakkopolnát, apraján nagyja járul a misére és boldog, hű hitet nyerhetett.

Páris vadonába bevonul Krisztus. A pogányok megtérítése sikerült.

Hölgyeim! Figyelem!

Aki igen szép tisztagyapjú

télikabátot
vagy pulovert

akar venni, keresse fel bizalommal

Barcza Géza
divatárúkereskedő

TAPOLCÁN. HŐSÖK-TÉRE

A cement és a gipsz áranak szabályozása

Az árkormánybiztos a Budapesti Közlöny október 7-i számában közzétette 133.100—1941. A. K. számú rendeletét megállapította a különböző cement- és gipszfajták, valamint hidraulikus pótlékanyagok (trasz, puccolán, stb.) eladásánál érvényesíthető legmagasabb kereskedői eladási árakat. A rendelet megjelenésével egyidejűleg az összes eddigi olyan egyéni rendeletek, amelyek cement, gipsz vagy hidraulikus pótlékanyagok eladásánál érvényesíthető kereskedői árakról rendelkeztek, hatályukat veszítik.

Adófizetési felhívás

A mai háborus viszonyok között mindenkinél kötelessége, hogy köztartozásait lehetőleg teljes egészében kiegyenlítsse. Ez annál is inkább elvárható, mert az eléggé jó termés mellett a terményárak is lényegesen emelkedtek. Tehát a fizetési képesség meg van, csak sok adónál a fizetési készség hiányzik.

Felkérjük Tapolca nagyközség adófizető polgárait, hogy összes köztartozásaikat közadó, borfogyasztási adó, illeték, for-

galmi adó, stb.) november hó 15-ig rendezzék, mert november 16-án a lefoglalt záloglányok elszállítását meg kell kezdeni és az árveréseket meg kell tartani.

Elvárjuk, hogy a mai viszonyok között községünk adófizető polgárai hazafias kötelességüknek tekintik köztartozásaik rendezését s reméljük, hogy ezekre a végrehajtási eseményekre nem kerül sor.

Tapolca nagyközség Elöljárósága.

Országosan csalódás érte a szőlősgazdákat

A magyar szüret eredményei közismertek. Külön-külön minden gazda tudja, mennyi mustja termelt, s ebből megállapíthatja, körülbelül milyen volt a termés szomszédainál, a hegyközség területén. Az adatok alapján megbecsültük a badacsonyi borvidék termését, mely általában kétszerese a múlt évének. Jó közepes termés fele; kivétel Badaacsony, Kisr. Abrahám, Révfülöp és az Ederesi hegy, ahol a termés normális volt.

Itt közöljük az ország különböző borvidékeiről a termésjelentéseket, amelyek a Borászati Lapok múlt heti helyzetképéből valók:

Börköny. A szüret a lehető legszomorúbb. Van szőlősgazda, akinek 9 magyar holdján 90 liter must termelt, de a többségnek a termése nem ütötte meg magyar holdankint az 1 hl-t.

Nyársapát. Mennyiség tekintetében minenült nagy csalódás érte a gazdákat.

Csongrád. Hozzávetőlegesen megállapítás alapján 3-4000 hl-re tehető az idei musttermés, a rendes évek termésének alig 10-15 százaléka.

Tolna. A szüretet mindenütt befejezték, termésbőségek csalódást okoztak. A minőség sem felel meg a várakozásnak.

Székessárd. Székessárd és környékén a terméseredmény meghaladta a 11 hl-t. A máshol a holdankint átlag 7 hl-t ért ki.

Villány. A minőség közepes, a mustok kortartalma általában 16-20 fok között mozgott; kivételesen 21-22 fokot is mértek. A termés mennyisége a vörös borkajtásban jó közepes, a fehér borkajtásban kevesebb közepes.

Mór. A mustok 18-20 fokosak, elvéve mértek 21 fokot is.

Bicske. A mustok gyengék, a mennyiség kevés.

Gyöngyös. Ojtványszőlőből a múlt événél is kisebb a hozam. Ojtvány borszőlőért 15-16 cukorfok mellett 85-90 fil-ért fizetnek.

Héves. Majdnem mindenhol kevesebb lesz a mennyiség a reméltául.

Domoszló. Az eredmény mind mennyiségre, mind minőségre nézve elszomorítóan gyenge. Hegyi szőlőkben 9-10 hl, sík szőlőkben 2-3 hl (14-18 cukorfokos must) az átlageredmény.

Erdőbénye. Állandóan szállítottuk le a szüreti kilátást, a tényleges eredmény mégis nagy csalódást hozott. A minőségen sem sokat javított a kései szüretelés.

Nagyvárad. Az eredmény siralmas; mind mennyiségileg, mind minőség tekintetében rendkívül gyenge. A nagy átlag kat, holdankint kb. 2 hl-re tehető.

Ezekből a tudósításokból szomorú kép tárul elénk: kevés országosan a must és nem jó a minőség. E tény megmagyarázza a körülményt, hogy november elején nálunk szokatlanul nagy az élenkség. Múlt heti beszámolóinkban közzeltük a Hangya vásárlásait. Kiegészíthetjük: több nagy budapesti cég is vásárolt vidékünkön. Így 18-20000 hl-re tehető a mustmennyiség, amit már eladtak vidékünkön.

E héten folytatódott a vásárlások, az ország különböző vidékeiről jáltak itt kereskedők, vendéglősök és vettek kisebb-nagyobb tételeket. A piac emelkedő tenecenciát mutat. E heti eladások P 1.50-1.80 árak között történtek.

Tapolcai közbirtokosság visszakapja autonómiáját

A volt urbéres birtokossági vagyonokat átvevőket a községek kezelték. A földművelésügyi kormányzat rendelkezései alapján az urbéri birtokrendezési okmányok alapján a vagyonokat vissza kell adni a közbirtokosságoknak.

Tapolcán e rendelkezés hosszú vitára adott alkalmat. Voltak, akik a politikai önség állagában akarták megtartani a birtokot csak azért, hogy annak hasznát az egész lakosság élvezze. A mozgalom éven néhai Frisch László állott, aki hitközpont Sümeg ellenállására, ahol a község számára meg tudták tartani az erdő és közlegelőt.

A vita emlékeztetünkben él még. A kérelmet Tapolca képviselőtestülete döntötte el: többséget a vagyonelkülönítés kapott. Tapolca nagyközség volt urbéres közbirtokossága 1927. év elején birtokba vette a városerdőt, a harasztot és megkezdte a működését.

A vállalkozószellemű vezetőség — a kíváló adottságok figyelembe vételével — a szőlőművelést építette, amelyhez tekintélyes kölcsönt kellett fölvennie. A világválság, amely 1931-ben nálunk az úgynevezett »bankzárlattal« robbant ki, — ezt a vállalkozást is nehéz helyzetbe juttatta. A nehézséget helyi politikai manőverrel felhasználhatták és ez oly értelemben sikerült, hogy a közbirtokosság autonómiáját a felsőbbség megszüntette, biztost nevezvén ki a vagyonkezelésre.

A Tapolcai Lapok hasábjain többször foglalkozott a közbirtokosság ügyével, mindenkor hangoztattuk, hogy helyi és nemzeti okok is kimélyítették a nehézségeket, amelyeket a maga erejéből meg is leküzdött volna a birtokosság.

Nem egyszer rámutattunk a tényre, hogy mily tekintélyes jövődalmat hoz a mézgyár a pusztá létével, hisz évi 6.000 pengőt kaptak csak azért, hogy ne dolgozzák, s itt az erdő, amelynek vágási terve évről-évre jövődalmat biztosít. A mézgyár alapításának gondolata nem lett volna helytelen, megfelelő szakértő vezetéssel, amit utólag is igazol az a tény, hogy még mostani állapotában is bérbe lehetett adni.

A közbirtokosság volt választmányának néhány tagja is megkísérelte néha-néha az autonómia visszaszerzését. Ismert okokból törekvésük nem sikerült.

A Tapolcai Lapok ezévi március 22-iki számában újból felvetette a közbirtokossági birtokok visszaszerzését, hisz »a gondnokságnak« már nem volt alapja: az adósságot a vagyon jövődalmából a biztos már majdnem teljesen kifizette.

Most, hogy a felügyelet — a volt biztos más vidékre való távozásával — a vármegyei erdőzeti hivatal vette át, fölismerték a ferde helyzetet és intézkedtek az autonómia visszaállítására. A törvényes felügyeleti hatóság már kibocsátotta a meghívót, mellyel 1941. évi november hó 22-én délelőtt 10 órára, a Kath. Körbe, gyűlésre hívja össze a tapolcai volt urbéres közbirtokosság tagjait az autonóm testület visszaállítására.

Kétséges, hogy a birtokosság átveszi-e a vagyon saját kezelésbe. Ugyanis az történt, hogy az erdőben évekre előre folyt a kitermelés, aminek következménye nemcsak a nagyobb erdőszelvény teher, hanem a kisebb jövődalm is.

Igyekszünk a kérdést a jövő héten ilyen oldalról is megvilágítani, hogy még a gyűlés előtt a birtokosság mindenről tudjon.

Opera...

Mintha ott ülne a kényelmes szölyében, úgy csendül fel a tenorista magas-cisz felé törő hangja a lakás meghitt csendjében. A 243-as ORION kisszuper állandó szabadjegy a világ legszebb operába. Ez a készülék igen érzékeny, tehát sok állomást vesz; rendkívül szelekív és így tökéletesen szétválasztja az állomásokat; hangja természetesen magascsengésű. Mégis kis áramfogyasztású, kisméretű, olcsó rádió, finom bakelit szekrényben.

ORION-RÁDIÓ

A HÁRMAS FEJJEL

KAPHATÓ MINDEN RÁDIÓKERESKEDŐNÉL

November hó 30-ig kell a csövestengeri vásárlásra szóló engedélyt igényelni

A közellátásügyi miniszter legújabb intézkedése értelmében az 50 holdon felüli gazdák legkésőbb november 30-ig csövestengeri vásárlására az illetékes közellátási kormánybiztostól is igényelhetnek engedélyt. Engedélyt csak azok az 50 holdon felüli gazdaságok kaphatnak, amelyeknek nincs elegendő szemes takarmányuk a sertések hizlalására és az állatok etetésére. A kitölti tengerimennyiséggel az engedélyesnek az engedély kiállításától számított 33 napon belül el kell számolni és ugyanakkor be kell jelenteni azt is, hogy mikorra készül el sertésai hizlalásával. Az 50 holdon aluli gazdák részére a tengeri vásárlási engedélyeket továbbra is az illetékes előljárással állítja ki.

Véres bucsui multság Mindszentkállán

Szombaton, Mindenszentek napján bucsu volt Mindszentkállán. A falu mulatni vágyó fiatalosága tánemulatságot rendezett a »Kör«-ben. A tánban és mulatozásban részt akart venni három Szentbékállán dolgozó székely legény: Huszár Zoltán, Nagy Ernő és Szócs József, hogy megnézhessék, miként mulatnak a zalai magyarok.

Az ajtónál álló jegy-ellenőrrel vitába keveredtek és az nem akarta beengedni a székely legényeket. A vita zajára odament Szalay János mindszentkállai lakos, hogy rendet teremtsen. Szó szót követett és a rendezésnél hevében Szócs József pófonvágta. A székely legény bieszkával válaszolt — s oly szerencsétlenül szurta meg Szalayt, hogy az azonnal meghalt.

Vasárnap kiszállt a bíróság és a boncoló dr. vitéz Burján Imre tapolcai közsegi orvos megállapította, hogy az egyetlen késszúrás a szívet szurta keresztül.

A késelő székely legény ellen az eljárás megindult.

MOZI MŰSOR

Badacsonytomajon

November 8-9-10-én, szombat—vasárnap és hétfőn:

TOKAJI ASZU

Hangulatos vigjáték Fedák Sári főszereplésével. Kíséző műsor: Híradó és kulturfilm.

Révfülöpön

November 8-8-én, szombat—vasárnap:

ISMERETLEN ELLENFEL

Nagyszerű magyar kémfilm. Kíséző műsor: Magyar és Ufa híradók, valamint Téli sport, kulturfilm.

November 15-16. szombat—vasárnap:

PENZ BESZÉL

Kitünő zenés vigjáték. — Kíséző műsor: Magyar és Ufa híradók.

Tapolcán

November 8-9-10-én, szombat—vasárnap és hétfőn:

EGY ASSZONY HÁROM ELETE

Ismét egy óriási, sikerben szinte utólrhetetlen nagy film 15 felvonásban. — Kíséző műsor: Magyar híradó.

November 11-én, kedden:

A VENLEÁNY

A szenvedés, hőstett és szerelem filmje. Mérsékelt helyár. Kettes és jeggyel.

November 12-13. szerda—csütörtök:

PARIS VADONABAN (Isten nevében) Szokatlanul merészhangú film. Kíséző műsor: Ufa híradó.

November 15-16-17-én, szombat—vasárnap—hétfőn:

AZ ARANYVÁROS

»Balaklava«, »Robin Hood«, »Holnap hősei« című grandiózus alkotások testvér-filmje. Kíséző műsor: Magyar híradó.

Levélpapírok, névjegyek izléses kivitel- telben soron kívül készülnek László Jenő könyvnyomdájában.

HIREK

A veszprémi püspök állapota. Az ideikat, nagygyűlés előtt autóbaleset következtében esélytelenül szenvedett dr. Czapi Gyula veszprémi megyéspüspök állapotában orvosai véleménye szerint is állandó és tartós, de igen lassu lefolyású a gyógyulás, amint azt az orvosok már az első konziliumon megmondották. A főpásztor egyelőre még budapesti lakásán pihen, most már több mozgást engedélyeznek számára, de még mindig az ágyat őrzi. Fájdalmi is enyhülnek és türelmemel várja gyógyulását.

Törvényszéki tárgyalások Tapolcán. A zalaegerszegi kir. törvényszék büntető tanácsának állandó elnöke, Deső Árpád dr. tanácselnök, Mojzer Ferenc dr. és Deményi András dr. törvényszéki bírákkal hétfőn este Tapolcára érkezett. Két napot át tárgyalták Tapolcán a járásban előfordult bűneseteket. Az autószeűtközés ügyében kiszálltak Badaconsyba. A vádhatóságot Egervári János dr. kir. ügyész képviselte.

A magyar protestánsok nagy seregszemléje véget ért. A múlt vasárnapon a Cálvin-téri református templomban Muraközy Gyula lelkipásztor hirdette az igét, a Deák-téri evangélikus templomban pedig Raffay Sándor püspök prédikált. Raffay azt hangsúlyozta, hogy a protestánsizmus mindig egy volt a magyar nemzet szabadságának, megmaradásának oltalmazásával. A protestáns konferenciák során az ORLE fontos tanácskozásokat tartott, amelyen foglalkoztak a református lelkipásztor típusával olyan értelemben, hogy azt nem a koreszme, hanem az örökké való Főpásztor alakítja ki. Napirenden volt továbbá az ORLE gyűlésén a reverzális kérdése is.

Az ügyvédi kamara tisztújító közgyűlése. A zalaegerszegi ügyvédi kamara tisztújító közgyűlést a kamarai tagok élénk részvételével megtartotta meg. Dr. Udvardy Jenő elnök lendületes megnyitóját és a tárgysorozat letárgyalása után a tisztikar megválasztására került sor. Elnök lett dr. Udvardy Jenő, elnökhelyettes dr. Hajdu Gyula, titkár dr. Bozay Jenő, gyász dr. Németh István, pénztárnok dr. Winkler István, ellenőr dr. Gaertner Antal. Választmányi tagok: Arvai László dr., Briglevits Károly dr., Fülöp Jenő dr., Hollós Ferenc dr., Horváth Ferenc dr., Szalay Gyula dr., Takáts Dezső dr., Zsidó Sándor dr., Kaszás Károly dr., Kovács László dr., id. Piller Artur, Pozsgó Részó dr., Póttagok: dr. Germán Gyula, dr. Keglevics Béla, dr. Petrics József, dr. Vit Ferenc. Fegyelmi bírósági tagok: dr. Arvai László, dr. Briglevits Károly, dr. Fülöp Jenő, dr. Hollós Ferenc, dr. Horváth Ferenc, dr. Szalay Gyula, dr. Takáts Dezső, dr. Zsidó Sándor, dr. Kaszás Károly, dr. Kovács László, dr. Piller Artur és dr. Tamás János. Póttagok: Szugfil János, dr. Roosz Ádám, dr. Germán Gyula, dr. Kuhár Ottó, dr. Medgyaszay Béla és dr. Csányi József. Összeférhetetlenségi bizottsági tagok: dr. Briglevits Károly, dr. Fülöp Jenő, dr. Hollós Ferenc és dr. Horváth Ferenc. Póttagok: dr. Arvai László és dr. Kovács Ervin.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság tapolcaivideki képviselete elfogad a legméltányosabb feltételek mellett: élet-, tűz-, betörés-, jég-, szállítvány-, baleset-, automobill-, géptörés- és állatbiztosításokat. Milhoffer N. Elemér Tapolca, Szentháromság-tér 9. sz. emeleten.

A Községi Jegyzők Országos Egyesülete ebben az évben november 7-én és 8-án rendezte a budapesti jegyzőnapokat. November 7-én délelőtt lesz a Jegyzők Országos Arvabázis Egyesületének igazgatótanácsai ülése és közgyűlése, délután pedig a Községi Jegyzők Országos Egyesületének választmányi ülése a Jegyzők Házának üllői-úti székházában. Szombaton délelőtt 10 órakor kerül sor a Községi Jegyzők Országos Egyesületének közgyűlésére, a pesti Vigadóban. A közgyűlés napirendjén szerepel többek között a jegyzői pálya elnéptelenedésének kérdése, a budapesti községi közigazgatási tanfolyam felállítása, valamint a benyújtott indítványok tárgyalása.

Mezőgazdasági bizottsági gyűlés. A tapolcai járási mezőgazdasági bizottság október 28-án igen látogatott ülést tartott gróf Esterházy János elnökletével. Az elnöki megnyitót után Ledniczky Lajos Széchenyi István emlékének áldozott meleg és a jelenvöltoakat végig lebilincselő szavakkal. Rámutatott, hogy gazdasági életünk minden korszerű vívmánya Széchenyi elgondolásából született és éppen azért, ha van valakinek ünnepelni valója Széchenyi születésének 150 éves évfordulóján, a magyar gazdaságszolgálatnak van erre leginkább oka. Az időszaki gazdasági kérdések megtárgyalása után dr. Fehér János főszolgabíró adott igen értékes felvilágosításokat azon intézkedésekről, melyeket a hatóság a járás élelmézésére és egyéb szükségletei megteremtése érdekében hozott. A bizottság lépéseket tett, hogy a járás lisztellátása a helyi malmok révén történjen és hogy a lakosságnak magának legyen alkalma a szükséges talpbőr beszerzésére, hogy a gazdák ne gabonában, hanem egyéb terményekben adhassák le gabonafeleslegüket.

A harctereken küzdő katonák számára készítenő meleg téli holmi beszerzésére a következő adományok folytak be: (folytatás): Altman László, Verhovladov Péter, Cser Lajos, Möröc Ferenc, özv. Cserné. N. N., Möröc F., Varga J. B. I., Rozman G., N. N., Domaniczky Sándor, Barna Emil, Kazai B. né, Horváth László, Székelyné, Súlyom Alajos, Major Ernő, N. N., N. N., Reizinger L., Labovszky M., N. N., Holler István, N. N., Zelenka F., Nagy K., Beke G. né, Bali J., Bogdán J., N. N., N. N., Bokros L., Lengyel J., Fürst László, N. N., Mayer Károlyné, Fürst Lászlóné, N. N., Mangold Erzsébet, Pintér Viktor, Horváth Pálné, Rechner Sala, Nyíró Lajosné, Kutasi Ferenc, Both Péter, Szollár A., Rozsos M. 50-50 fillért; Karász L. né, N. N., Mészáros Erzsébet, Pruska Alajos, Ács Ferencné, N. N., Vencel Péter, özv. Reebné, Takács Péterné, Rácz J. né, Márkus I. 40-40 fillért; Berges Vilmos 5 pengő.

Frizurát, Hajfestést tartóshullámot több különböző márkás gépekkel készít Nemes mester Tapolca, Postaépület Legujabb, lelegegánsabb divatfrizurák

A Magyar Szociális Népmozgalom alakulatai már néhány éve minden eszközzel azon dolgoznak, hogy munkás vonatkozásban az igazi magyar és szociális műveltséget elterjesszék. A dolgozók érdekvédelmét, kenyerkérdését tartva szem előtt, ugyanakkor ezért a kulturális célért is gyakorlati módon cselekedett. Tanfolyamok, munkásokademiák és munkásokfőiskolák szervezését hajtotta végre az elmúlt esztendőben is néhány jelentős magyar városban, — példátlan sikerrel. A munkásság tisztán akar látni s ezért öntudatosan tanul. Széchenyi István születési évfordulója tovább lendítette a munkásszervezeteket ezen az uton. A "kiművelt emberfő", amint Széchenyi hirdette, valósíthatja meg hazánkban egyedül, hogy "mindenkinek, de legalább a nagyobb résznek gyomra, feje, erszénye ne legyen üres!" Ma a Népmozgalom városi alakulatainak Budapestén kívül, ahol 3 helyen létesült Munkásokfőiskola, illetőleg munkásokfőiskolai tanfolyam, Szegeden, Székesfehérváron, Miskolcon, Érsekújváron, Sopronban, Győrben, Komáromban, Pécsen, Csepelen, az erdélyi részen pedig Kolozsváron, Nagyváradon, Nagybanján és Székelyudvarhelyen indult meg, vagy áll megnyitást előtt a Munkásokfőiskolája, vagy azonos célu nemzeti műveltség iskolája. Ezek a jubiláris esztendőben a Széchenyi gondolat szellemében, elnevezés szerint is, mint Széchenyi Munkásokfőiskolák működnek. Így valósul meg tettek által a magyar dolgozók egysége előbb gondolkodásban, fel fogásban, utóbb magatartásban és életben is.

A Hid 46. számának Krónikáját Tamási Áron írta. Érdekesek a Hid állandó rovatái is, Pesti Percek, az Inyestmester, a Kedvező Hid, a Divat, Muzsika, Tallózás, Rejtvények, valamint a már-már olvasmányává vált Szerkesztői üzenetek. Szébbnél szebb képek. Főszerkesztő Zilahy Lajos. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébetkört 7.

Széchenyi emlékünnepe Badaconsytomajon. Október 26-án rendezte meg a badaconsytomaji Emszo Széchenyi-emlékünnepepélyét. 10 órai szent mise után Emszozászló alatt vonultak a Hangya dísztermébe, ahol Németh Béla káplán, Emszo tanácsadó tartott ünnepi beszédet. Milyen szép, hogy történelmi sorsfordulókön elénk állnak történelmi nagyságaink és dolgos életükkel bizonyítják, hogy ne más külső segítségekben bízunk, hanem a saját összefogásunkkal, a magunk erejével és munkájával vívjuk ki a saját jövőnkét! — mondotta többek között. A lelkes ünnepség hangulatát nagyban emelte a bányászok zenéje. Értékes volt minden műsorszám.

A katonai lófogatok ügyében a gazdakamarák felterjesztést intéztek a kormányhoz, hogy a lovak beszerzését a tényleges alapon állapítsák meg. Kériük emel-fogva a lovak, valamint a hámok és szekerek értékének arányos fölemelését. A honvédelmi miniszter hozzájárulásával a katonaság részére vásárolt remonta lovak átvételi árát fölemelték. A legmagasabb loarat 1300 pengőben állapították meg és az áremelés lovaként átlag 300-500 pengő körül mozog. (Az eddig fizetett árak 750-800 pengőt tettek ki.)

Felkeri a közönséget a székesfővárosi Pénzügyigazgatóság, hogy aki a címére küldött állami sorsjegyet megtartja, annak árát a postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával egyenlítsse ki. Aki a sorsjegyet nem kívánja megtartani, szíveskedjék azt a mellékelt portómentes választólap felhasználásával visszaküldeni oda, ahonnan érkezett. Az államsorsjáték jótékony célt szolgál, s aki a megtartani nem kívánt sorsjegyet nem küldi vissza, a jótékony célt károsítja meg. A sorsjegyek visszaküldése díjtalan.

Leállított autók. A minisztérium leküldötte a nagykanizsai rendőrségre, mint autókörlethez azoknak a magánautóknak listáját, amelyeknek "E-be" betűs engedélyt a most folyó revízió során bevonták. Az autókörlethez tartozó vidéken 50. Nagykanizsán nyolc autót állítottak le.

Raffia nélkül. A kerületi szőlészeti felügyelőség a következő felhívást boesátotta ki: "A megváltozott viszonyok következtében a raffia behozatal nagy nehézségekbe ütközik úgy annyira, hogy előre láthatólag jövő évben raffiát egyáltalán nem lehet beszerezni. Felhívjuk már most a szőlősgazdák figyelmét arra, hogy raffiapótló anyagok beszerzéséről már most gondoskodjon! Kiváló raffiapótlóanyag a kukoricafosztás (esuma, esuha), rozsszalma s más rostos növények, pl.: kender! Balatonmentén különösen könnyen beszerezhető a sás, mely szintén jó póttanyag. Igyekezzen tehát mindenki e póttanyagokat még most beszerezni, nehogy a következő évben a szőlő munkálatai kötőanyag hiányában fennakadást szenvedjen. — Balatonarás, 1941. november hó. M. Kir. Szől. és Bor. Ker. Felügyelőség."

A jegyzőt megrágalmazta. Marton Lajos gógánfai cipész vitéz Vermes Tibor gógánfai körjegyzőről a hatóság előtt valótlant állított. A zalaegerszegi törvényszéknek Sümegre kiszállt dr. Deső-tanácsa Martont nem jogerősen 2 hónapra fogházra ítélte.

A világ hajóterállományáról közzétett legutóbbi statisztika szerint a világ hajóterállománya 1939-ben 66 millió tonnára rugott. Minthogy 1914-ben a hajóterállomány csak 42 millió tonnát tett ki, látható, hogy a volt világháború óta a nemzetek óriási erőfeszítést tanusítottak a világgazdasági forgalom, a kontinensek közötti gazdasági csere fejlesztése érdekében. Ez azt mutatja, hogy a világlejlődés irányadó szelleme: az együttműködés gondolata! A most említett statisztika érdekesen mutat rá, hogy 1939 óta mostanig már 14 millió tonna hajóter szállt el a háború során, amiből a legnagyobb veszteség az Angol Birodalmat és a vele kapcsolatos érdekeltséget sújtja. Ez a csoport egymaga 12.87 millió tonna veszteséget szenvedett.

Az ezüst 1 és 2 pengősök bevéltása. A pénzügyminiszter rendelete értelmében az 1 és 2 pengős ezüst érméket 1941 november 30-a, az állami és egyéb közpénztárak pedig 1941 december 31-e után fizetésül elfogadni nem kötelesek. A Magyar Nemzeti Banknál 1942 január 31-ig lehet becserelni az ezüst 1 és 2 pengősöket.

Főzótanfolyam Nyíradon. A zalavármegyei iskolánkülvüli népművelési bizottság keretében dr. Rothstádtler György sümegi m. kir. tisztiorvos irányítása és Kraxner Irén hosztóti főzónó vezetőse mellett Nyíradon tartott négyhetes főzótanfolyam záróvizsgáján a vármegye képviselete, a község és a környék vezető személyeinek és nagyszámu érdeklődő jelenlétében szép sikerrel vizsgázott az ingyenes tanfolyamon résztvevő 24 növendék. A vizsgát dr. Takács László vármegyei tisztii főorvos nyitotta meg, majd Kraxner Irén tette meg vizsgajelentését. A vizsgának elméleti részét a tisztii főorvos néhány kérdése követte, amelyekbe belekapcsolódva ismertette a főzótanfolyam célját nevelési, gazdasági és egészségügyi tekintetben. Ez alkalommal is sok olyan ételnek elkészítését ismerték meg a hallgatók, amelyek eddig még nem ismertek, vagy körülményesebben és drágábban állítottak elő. Végül köszönetet mondott a főorvos mind azoknak, akik fáradozásukkal biztosították a tanfolyam sikerét. Aztán a hallgatók mondtak köszönetet a tanfolyam vezetőségének és Kraxner Irén főzónónak, akiknek gyönyörű virágcsokor adták át. Az elméleti részt követte a gyakorlati rész, a pompás ebéd. A levestől a hús-, főzelék- és tésztafélékig, majd a különféle salátákig és gyümölcsökig minden egyes fogás a vezetőség és a növendékek jó munkáját dícsérte.

Apróhirdetések

VINCELLERT holdszámra vagy konvenciósi fizetésre KERES. Bükksödi Uradalom, Bükksöd, Baranya megye. (433)

PENZTAROSKISSASSZONY ALLAST KAPHAT. Címét a kiadóba kérem.

VENNEK használt Singer-gyártmányú gömbölyűhajós VARRÓGÉPET. Címét a kiadóba kérek. (431)

Diszel-Bácshegyen a Kiss Sándor-félszövelő jőkarban, cca. 2500 n-öl nagy pinecével, cca 25 hl. HORDÓVAL 8000 pengőért sürgősen ELADÓ. Érdeklőni lehet Skriba Andrásnál, Révfűlöp. (428)

Viola-utca 3. számú házban egy 3 szoba konyhás LAKÁS KIADÓ, azonnál beköltözhető. Érdeklődni ugyanott, vagy a Csillag divatüzletben (Schramm-ház) lehet.

ELADÓ egy szép TAKAREKTÜZHELY, bármily nagy főzésre is alkalmas, a helyszínen megtekinthető és két öl szalma is eladó. Cím a kiadóban. (427)

ALKALMAZOK erősebb családú konvenciósi VINCELLERT. Engelbrecht szőlőgazdaság, Révfűlöp. (429)

Jőkarban lévő használt BOROSHORDOK minden nagyságban 15 hektól ELADÓK. Cím: Spiegel Manó, Káptalanfőúti KOSZORUK, CSOKROK, cserepes vir-

gok nagy választékban, olcsó áron Nagy István képesített kertésznél, Tapolca, Szentgyörgy-utca 25.

SZABADKÉZBŐL ELADÓ Tapolcán Szent István-utca 10. szám alatti HAZ

Összel használjunk trágyázáshoz

Péti sőt, Superfoszfátot

Kapható:

György Elemér
a Péti Nitrogén Mútrágyagyár,
a Hungária Mútrágya Ilerakata.
TAPOLCA, VÁROSHÁZA

Felelős kiadó: BOTAR ÁRPAD

Nyomatott a

TAPOLCAI LAPOK NYOMDAJÁBAN

A nyomdaiért felelős: László Jenő